

Velja v Ljubljani in po pošti:

elo leto . . . K 360.—
pol leta . . . 180.—
četrti leta . . . 90.—
na mesec . . . 30.—

Za inozemstvo:

elo leto . . . K 480.—
pol leta . . . 240.—
četrti leta . . . 120.—
na mesec . . . 40.—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolaria

Plačano do . . .

Ljubljana, . . .

1 mm visok in 55 mm širok pristo. za črtno: 2 K za večkratno uporabo.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šteV. 6/I. Telefon šteV. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu šteV. 8. Telefon šteV. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj. Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Seja ustavotvorne skupščine.

Beograd, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Ob 4.30 je otvoril predsednik dr. Ivan Ribar današnje sejo ustavotvorne skupščine, ki so se je v obilnem številu udeležili poslanci vseh strank razun Radićeve. Po prečitjanju in odobrenju zapisnika zadnje seje je prešla zbornica k interpelacijam. Posl. Brandner je vložil na ministrskega predsednika kot zunanjega ministra vprašanje, kaj more

Sporazum z muslimani.

Beograd, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Na podlagi sklepov sobotnega ministrskega sveta so nadaljevali zastopniki vlade, ministri Pašić, Pribežević, Uzunović in Trifković danes pogajanja z muslimani, katere so zastopali Vilović, Hrasnica, Karamahmedović in dr. Spaho. V vseh točkah je dosežen sporazum. Vlada je pristala na muslimansko zahtevo po odškodnini za kmetska selišča. Sporazumno se je določila v ta namen vsota 1 milijarde kron. Zato pa so muslimani opustili svojo zahtevo po ukinjenju 6. in 7. člena navedbe o agrarni reformi, ki govoriča

Državljanska vojska v Rusiji. Boljševiška strahovlada.

Helsingfors, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Po brezzičnih brzojavkah, ki so jih vlovile tuje postaje, je začela sovjetska vlada zelo kruto nastopati proti upornikom. Ogromno število ljudi je bilo ustreljenih. Tudi so kmotom začeli odvzemati lastnino, ako se ne pokorijo vladi.

LDU Varšava, 14. marca. V Odesi so bile manifestacije proti sovjetskemu gospodstvu z orožjem udušene, pri čemer je bilo mnogo oseb ranjenih.

Sovjetska poročila o položaju v Kronstadtu. Zveza med uporniki in Finci.

Moskva, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Sovjetska vlada izdaja od četrtka dalje redna poročila o situaciji borbe s kronstadtskimi uporniki. Po njenih izjavah je upor omejen na mesto in luko Kronstadt in na par vojnih ladij. Poskusi, zaneesti pobuno v Petrogradu in okolici, so se ponesrečili. Vse obrežje se nahaja v posesti sovjetskih čet, ki izvajajo nad Kronstadtom strogo blokada. Oni uporniški oddelki, ki so se bili utaborili pri Oranienbaumu, so se morali zopet umakniti v Kronstadt.

V Kronstadtu vlada veliko pomankanje živil, kar vpliva demoralizirajoče na mornarje in prebivalstvo. Živeči poskušajo dovažati s finske obale. Prebivalstvo zapušča mesto in otok ter beži na Finsko, deloma pa tudi v Petrograd. Nad Kronstadtom kroji sovjetska letala, ki z bombami obmetavajo zbirališča mornarjev. Zato si ne upa po dnevi nihče na ulico.

Kot poveljnik upornikov fungira neki Burkov, ki ima svoj stan na oklopnici Petropavlovsk. Resnični voditelji ustaje pa so bivši čistični generali. Čete, ki so upornikom na razpolago, ne presegajo 20.000 mož, a še to so zelo nezanesljive. V dosedanjih bojih so utrpele ogromne izgube, dočim so žrtve na strani sovjetskih oddelkov razmeroma majhne.

PROGRAM KRONSTADTSKIH UPORNIKOV.

Helsingfors, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Položaj v Kronstadtu se je izboljšal. Uporniki odpošiljajo brezzične brzojavke in izdajajo list. Program protirevolucije je boj proti vsaki diktaturi od desne ali od leve, proti birokratizmu ter proti terorizmu in zahteva po svobodni volitvi sovjetrov.

DELO USTAVNEGA ODBORA.

Beograd, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Predsednik dr. Ninčić otvoril sejo ustavnega odbora ob 10. dopoldne. Razpravljalo se je o poročilu ustavnega odbora, ki veli da je imel odbor 30 sej, razen tega je imel ožji odbor večje število sej. Nadalje je odbor izdelal prehodne navedbe. Ustavni odbor bo zaprosil konstituantno, naj se mu podaljša rok za izdelovanje ustave do 5. aprila.

NESKLEPNA SEJA VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.

Beograd, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Verifikacijski odbor bi moral danes popoldne imeti sejo, na kateri bi razpravljali o vprašanju mandata Stojana Protića. Ker pa ni bilo prisotnih dovolj članov, se je seja odgodila na popoldne.

SPORAZUM O SOCIALNO-GOSPODARSKIH USTAVNIH DOLŽBAH.

Beograd, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Danes popoldne sta imela zastopnik demokratov Juraj Dementrovič in zastopnik zemljoradnikov Avramović sestanek, na katerem sta dosegla sporazum o III. oddelku ustavnega načrta, ki govori o socialno-ekonomskih odredbah.

AVSTRIJSKI PROBLEM NA LONDONSKI KONFERENCI.

LDU London, 14. marca. Komisija strokovnjakov se je sestala v soboto popoldne ob 15. Avstrijski zvezni kancelar dr. Mayr je poročal o finančnih potrebah Avstrije, ki jih je za tekoče leto cenil na 55 milijonov dolarjev. Navzočni delegati zaveznikov so izjavili, da želijo natančnejše podatke o avstrijskih potrebah, posebno kar se tiče žita, moke itd. Sklenili so, da bo dr. Mayr podal komisiji danes natančno poročilo o resnični potrebi Avstrije, o avstrijski trgovski bilanci in o garancijah, ki bi jih mogla dati Avstrija za posojilo, ki bi ga mogli potrditi zavezniki.

LDU Pariz, 14. marca. »Les Nouvelles« poročajo k londonskim pogajanjem v avstrijskem vprašanju: Ves pitek konference kaže da zavezniki še nimajo trdne politične smernice v tem vprašanju. Obstojta pa nujna potreba, najti rešitev, kajti avstrijski problem, ki so ga zadnji dve leti vedno odlašali, ne more biti več zavlačen. Ognjišče nemirov, ki ogroža mir Srednje in Vzhodne Evrope, mora izginiti s sveta. Upati je, da dovede konferenca do praktične rešitve tega vprašanja. »Humanité« priobčuje daljši članek o stiski Avstrije, ki izvira iz razpada velike državne enote.

DALJNJE ANTANTINE PRIPRAVE PROTI NEMČIJI.

Predlog o zasedbi Berlina.

London, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Na jutrišnji seji spodnje zbornice bo posl. Bottomley predlagal, naj zavezniki zasedejo tudi Berlin, da se Nemcem pokaže, da so izgubili vojno.

LDU Berlin, 14. marca. »Berliner Tageblatt« javlja iz Duisburga: Nocjo in prejšnjo noč so dospeli semkaj nadaljnji vojaški transporti. Vse kaže na to, da bodo zavezniki v prihodnjih dneh zasedli še nadaljnje kraje, predvsem bodo menda zasedli Mülheim ob Ruhr. Od danes dalje bo v vsej Porenjski in Westfalski izvozni promet popolnoma ponehal.

AMERIKA IN NEMČIJA.

Washington, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Iz Berlina javljajo, da je nemška vlada predlagala novi ameriški vladi, da se bi odposlala v Washington neoficijalna nemška delegacija, ki bi imela isto nalogo, kot ameriška delegacija, ki je sedaj v Berlinu.

Brat Oražen.

V nedeljo smo pokopali dr. Ivana Oražna. Eden med nami je opravil svojo pot.

Ne govorimo besedi smrti možu, ki nam je dihal življenje.

Tako je hodil kot hodimo mi vsi. Neopažen. Tu pa tam smo slišali njegovo ime. Tako mimogrede, da so mislili, da se piše Oražen. In šele ob smrti so zvedeli, da je Oražen.

Prav tako kot ime je tudi njegova oporoka.

Nihče ni mislil nanjo, a prišla je tako jasno povedana na zadnjo uro, da ni nobenega dvoma o volji človeka.

Otrok je iskal celo življenje otrok, ki naj drže misel njegovo: plemenitost in lastno pot čez vse zapreke!

Tem otrokom je zapustil vse — bednim in poštenim.

Nikomur ne bi bil mogel brat Oražen bolje voliti svojega svetnega bogastva, kakor je to storil, ko je vrzel on, otrok brez očeta, vse svoje svojim bratom v potrebi.

ROMUNIJA POZVANA NA LONDONSKO KONFERENCO.

Bukarešta, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Angleška vlada je pozvala romunsko vlado, naj odpošlje svojega zastopnika k londonski konferenci.

ODHOD TURŠKIH DELEGATOV IZ LONDONA.

London, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Turško odposlanstvo odpohti jutri iz Londona, da predloži vladi v Angliji sklepe londonske konference. Pričakuje se, da se v enem mesecu zopet vrne v London. Grško odposlanstvo, ki je dobilo popolno svobodo za pogajanja, ostane v Londonu. Turško odposlanstvo je prosilo zaveznike, naj podpirajo Turčijo pri prošnji za sprejem v zvezo narodov. Zapadna Tracija ostane pri Grčiji.

NITTI VODJA ITALIJANSKE OPOZICIJE.

LDU Beograd, 14. marca. Presburo poroča iz Rima: Po informacijah iz zanesljivega vira, se opaža v parlamentarnih krogih močna struja proti delovanju grofa Sforze na londonski konferenci. Vodja tega gibanja je Nitti. Opozicija se čuti dosti močno, da vrže vlado, ki je pri zadnjem glasovanju imela samo večino 204 napram 150. Opozicija govori že o sestavi nove vlade in razpustu parlamenta ter novih volitvah, ki bi bile 5. junija.

ZVEZA NARODOV PROTI MIROVNI POGODBI MED POLJSKO IN RUSIJO.

Praga, 14. marca. (Izvirno poročilo.) »Tribuna« se poroča iz Pariza, da je mirovna pogodba, ki se sklepa med Poljsko in Rusijo v Rigi v nasprotju z intencijami Zveze Narodov, koje član je tudi Poljska. Večji del Zveze ravnanje Poljske obsoja. Zastopnik Anglije pravi, da Zveza Narodov te pogodbe nikdar ne odobri, ker Poljski ne gre za dosego miru, temveč za pridobitev velikanskega plena in to ne le na škodo svojega nasprotnika, temveč na škodo cele vrste drugih narodov, ki se niso udeleževali vojne proti Poljski. Je celo razpoloženje za izključitev Poljske iz Zveze Narodov, če ne spremeni svojega postopanja. Smatra se tudi za gotovo, da bo Zveza zahtevala in dosegla osvoboditev Litve in dela Vzhodne Galicije izpod poljske suverenitete.

ČEŠKO-MADŽARSKA KONFERENCA.

LDU Budimpešta, 14. marca. Ministrski predsednik Teleky in minister zunanjih poslov dr. Gratz sta odpovala v Bruck ob Litvi, kjer bosta s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem in trgovskim ministrom dr. Hotovincom obravnavala vprašanja, ki se tičejo mirovne pogodbe.

Ne sicer na glas, ampak znan je Oražen bil. Znan je bil srcem, ki edina gonijo življenje. Tiha postava, ki je šla po svoji stezi. Kolikor so ga imenovali, je bilo res iz potrebe.

Pa vse to, kot smo delali, nas ne zanima.

Oražen je danes ime, ki pomeni voljo naroda, voljo in moč naroda, ki se peha ter trpi kot mučenik že stoletja. In da je baš ta čas rodil naš rod človeka, ki je razgrnil vse svoje pred najmlajše svoje brate, to je znak krvi, ki s silo bje po žilah tega naroda.

Mi stopamo v boje pogumneje.

Ob smrti se je razkrila misel našega moža. Pomoč, bratstvo! Boj kakor sploh kdaj smo danes potrebni ljubezni. A najbolj je ljubezni potrebna naša mladost.

V uri težav je dal tej mladosti novega soka človek, ki je umrl.

Velikanstvo smrti čisti poštenost našega življenja.

OBEŠENI SINFAINOVCI.

London, 14. marca. (Izvirno poročilo.) V Dublinu so danes zjutraj obesili sedem sinfainovcev, ki so bili po prekem sodu obsojeni na smrt.

ARETIRANI MORILEC ŠPANSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA.

LDU Madrid, 14. marca. Anarhist Atanacio Petro Mateo je bil aretiran. Priznal je, da je umoril ministrskega predsednika Data in je imenoval tudi svoje sokinjce.

STRAHOVITA POTRESNA KATASTROFA V KINI.

London, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Iz severno-zapadne kitajske poročajo o strašnem potresu. Število mrtvih cenijo na več kot 10.000.

SVOBODNA TRGOVINA S PREMOGOM NA ANGLEŠKEM.

London, 14. marca. (Izvirno poročilo.) Spodnja zbornica je v drugem branju sprejela z 277 proti 72 glasovom predlog, da se ukine državna kontrola trgovine s premogom. Ta sklep stopi v veljavo z 31. marcem.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

14. marca.

Valute in devize.

Zagreb: Berlin 232—233, Italija 539.50—540, London 565—572, New York ček 142—145, Pariz 1045—1048, Praga 191 do 192, Švica 2425—2500, Dunaj 20.50—21.05, Budimpešta 35.25—0. — Valute: Dolarji 141.50—141.75, avst. krone 21.50—22.50, carski rubli 60—65, franc. franki 0—1060, napoleonidori 490—496, nemške marke 224 do 227, rom. lei 195—196, ital. lire 532—535, bolg. leva 160—0, češkoslovaške krone 177 do 185.

Beograd: Valute: Dolarji 35.50—36, funti 139—141, francoski franki 259—261, lire 134—135, lei 49.50—50, levi 42—44, marke 67.50—58, češke krone 45—47, avstrijske krone 5.30—5.60, napoleonidori 123 do 125; devize: London 133—134, Zeneva 616—620, Dunaj 5—5.20, Berlin 57—59, Milan 135—136.

Dunaj: dolarji 676—680, marke 1090, 50—1096.50, funti 2655—2675, franc. franki 4870—4910, lire 2500—2520, dinarji 1850—1870, poljske marke 87—89, švic. franki 114.25—114.75, češke krone 907—913, madž. krone 167—163.

Praga: marke 121.75, švic. franki 1283.50, lire 277, franc. franki 546.50, funti 298, dolarji 47.25, dinarji 199.50, avstrijske krone 10.75, poljske marke 7.87.

Curib: Berlin 9.47 in pol, New York 591 in pol, London 23.08, Pariz 41.70, Milan 21.77 in pol, Praga 7.82 in pol, Budimpešta 1.47 in pol, Zagreb 4, Varšava 0.69, Dunaj 1.77 in pol, avstrijske krone 0.85.

Efeti.

Zagreb: Banka za Primorje 960 do 1000, Jadranska 1775—0, Jugoslovaška 550—560, Ljubljanska kreditna 905—915, Praštedionica 9220—9250, Riječka pučka 462—465.

Pogreb dr. Oražna.

Narava dela krute kontraste z našim duševnim razpoloženjem. V nedeljo, ko je postala najlepši, spominajoč na dan, a srca tisočih Jugoslovancev so krvavela nad izgubo dr. Oražna, ki smo ga spremljali k pogrebu.

Celo uro pred napovedanim časom so se napelnile ljubljanske ulice z občinstvom, ki je hotelo videti dr. Oražna zadnji pot. Bilo je tu ljudi iz cele Slovenije, iz cele Jugoslavije. Goste množice so valovale proti »Narodnemu domu«, da se še enkrat poslovijo od milega pokojnika. Ob treh so zapeli zvonovi. Sokoli so prinesli iz »Narodnega doma« belo krsto svojega najvišjega dostojanstvenika. Na prostem je imel dr. Ravnihar ganljiv govor, v katerem se je poslovljal od pokojnika. Združeni pevci »Gl. Matice«, »Lj. Zvona« in »Slavca« so zapeli ganljivo »Vigred se povrne«, nakar se je začel nad eno uro trajajoči spreved ob turobnih žalostnih godbah Dravske divizije pomikati proti sv. Krištofu.

Od »Narodnega doma« pa do sv. Krištofa so stali gosti špalirji ljudstva na obeh straneh ulic, a spreved sam je segal od glavne pošte do pokopališča. Pri tej ogromni množici ni bilo mogoče beležiti vseh skupin in deputacij. Jedro spremstva so tvorili Sokoli, na čelu jezdeci, za njimi je neslo 21 župnih zastopnikov napisne table žup s smrečnimi vencji, nosilcev krasnih vencev je bilo 22, tem je sledila godba, nato je korakalo 50 sokolskih društev z zastavami, Sokolice in naraščaj, pevka društva, pokrajinski zdravstveni svet z uradnim štitom, ter slušatelj filozofske ter medicinske fakultete tik pred krsto. Mrtvaški voz so spremljali na obeh straneh Sokoli z golimi sabljami. Sledili so člani zdravniškega društva predsednik deželne vlade dr. Baltić, general Majster, poverjenik Ribnikar zastopniki pokrajinske vlade, magistratni uradniki in občinski svetniki, profesorji vseučilišča, častniki z divizionarjem, razna društva, šolska mladina ter množica drugega občinstva.

V cerkev pri sv. Krištofu je neslo raket iz voza 6 polkovnikov. Po dovršenih obredih so dvignili krsto Sokoli. Ob grobnici so pevci zapeli, nato pa je govoril podstarosta Sokolskega Saveza Lazar Car iz Beograda. Kot zastopnik ministrstva narodnega zdravja je govoril dr. Lohbert. Nato je povzel besedo dr. Šerko v imenu medicinske fakultete. Spregovoril je:

»Ljubljanski medicinci so mi dali častni nalog, da se v njih imenu poslovljam od Tebe, veliki dobrotnik medicinske fakultete ljubljanske in Ti ob grobu povem njih globoko hvaležnost.

Prav to čisto hvaležnost sprejmi od nas profesorjev medicinske fakultete.

Mi vsi, dijaštvo kot profesorji, ki smo ena sama bratovska skupnost, zvezana po skupnem delu in stremljenju, čutimo danes novo moč v najtežjih naših bojih in naporih. Silo te moči čutimo tem bolj, ker je prišel ta Tvoj velikodušni dar v prid našim revnim medicincem iz Tvojih rok, omeniti Jugoslovane, iz rok

Tvojih, ki si bil Jugoslovane v besedi in v dejanju.

Hvala Ti bodo vedeli in iskrenega srca se Te spominjali — očeta — še daljni mladi rodovi, ki bodo prihajali na ljubljansko medicinsko fakulteto.

V naši mladini boš imel lep, vreden in kipeč spomenik.

Lahko naj Ti bo v naši zemlji prijatelj! Delo prevzemamo mi — Ti pa v miru počivaj!

V imenu zdravstvenega odseka je imel nagovor dr. Bleiweis Trsteniški, za slovensko zdravniško društvo pa dr. Gregorič.

Po pogrebu je bila v »Narodnem domu« žalna seja Sokolov, na kateri je govoril svetnik Gangl. — Povod dom smrti dr. Oražna je izrazil sožalje brzojavnim potom regent Aleksander. Vsi jugoslovanski listi in mnogi češki dnevniki so prinesli o dr. Oražnu članke, ki dokazujejo, da pokojnik ni bil pri srcu samo Slovencem, temveč vsem Jugoslovanom in Čehom.

Nove ustavne določbe.

Ministrski svet. — Državni podtajniki.

Čl. 57. »Vsa ministrstva skupaj tvorijo ministrski svet, ki je neposredno podrejen kroni. Krona imenuje predsednika in člane ministrskega sveta. Ministri stoji na čelu posameznih panog državne uprave. Ministri morejo biti tudi ministri brez portfelja. Pri ministrstvih se morejo, če treba, z ukazom ustanoviti tudi državna podtajništva, ki hodo upravljala gotov del poslov v tej panogi državne uprave. Državni oodtajniki, ki izhajajo iz parlamenta, ne izgube svojega mandata.«

Odgovornost ministra

§ 59. »Ministri so odgovorni kralju in narodni skupščini. Kralj in narodna skupščina moreta obtožiti ministre, če kršijo ustavo ali zakone pri izvrševanju svoje službene dolžnosti. Za škodo, katero napravijo ministri z nezakonitim vršenjem službe, je odgovorna država.«

Naredbena moč pokrajinskih uprav.

§ 61. »Pokrajinske uprave morejo z naredbami, ki imajo zakonsko moč, urejevati odnose samo na podlagi zakonitih pooblastil s strani narodne skupščine in to za vsak slučaj posebej. Naredba ne sme nasprotovati ustavi in zakonom. Te naredbe ne smejo biti v nasprotju z zakonom, na podlagi katerega so bile izdane. Narodna skupščina more te naredbe potem resolucije razveljaviti ali v celini ali deloma. Naredbe se morajo objaviti, pri čemer se mora vedno označiti zaven zakon, na podlagi katerega so bile izdane.«

Razna poročila.

Uprava v prevzetih krajih. Ker bo v okupiranih krajih po evakuaciji nekaj časa vojaška uprava, bodo posamezna ministrstva poslala strokovnjake, da se pouče o razmerah in svrhu uvedene državne administracije.

Novi francoski poslanik pri naši vladi. Novi francoski poslanik Klement Simon je bil 13. tm. ob 11.30 v svečani avdijenci sprejet pri prestolonasledniku Aleksandra

Napredovanje po sposobnosti.

Beograd, 13. marca.

Udruženje državnih uradnikov in uslužbencev, ki želi, da se pred sprejetjem uradniškega zakona sprejme gotove uredbe v ustavi, je poslalo ustavotvorni skupščini apel, ki vsebuje najpoglavnejše zahteve glede reforme uradniškega vprašanja. Zahteva se, da se postavljanje in napredovanje uradnikov vrši na temelju sposobnosti in dela, o čemer vsakokrat odloča strokovna komisija, ne pa kakor dosedaj, po službenih letih. Noben državni uslužbenec se ne sme proti svoji volji upokojiti ali odpustiti brez razsodbe in disciplinarne preiskave.

O teh zahtevah so razpravljali že v vseh strankarskih klubih, kjer so se zelo dobro sprejele. Odbor udruženja je poslal ministra za konstitucijo Trifkovića in mu osebno predložil potrebo, da se v ustavi sprejme klavzula o državnih uslužbencih in da se s posebnim zakonom odpravi kaos, ki je zavladal v vseh državnih uradih. Minister Trifković je obljubil, da bo storil vse, kar bo mogoče.

Beleške.

Pametne besede.

Na sobotni seji ožega ustavnega odbora je ponovil dr. Drinković sledečo Radićevo izjavo:

Kakor je zakon vedno neke vrste kompromis, ki ga sklene družba, tako je tudi načrt ustave nekaj kompromis, ki predstavlja vse glavne težnje naroda na socialnem, kulturnem ali verskem polju, ker se samo na ta način more doseči mir in ureditev razmer, blaginja naroda in moč države na zunaj.

Podpisemo z obema rokama. Želimc samo, da bi se Radić tudi res ravnal po teh svojih besedah.

Nazaj na grudo!

Francoski list »Le Bulletin« piše, da je zboljšanje splošnega gospodarstva položaja Francoske mogoče le tedaj, ako se bo francosko poljedelstvo zopet dvignilo. Pospeševanje proizvodnje živil in industrijskih surovin je brezpogojno potrebno, ako se hoče izvoz Francoske povečati. Šole na Francoskem bi morale torej z vsemi sredstvi delovati na to, da vlijejo mladini več ljubezni do poljedelstva ter da jo odvrnejo od izseljevanja v mesta, ki je zadnja leta pred vojno zavzemalo vedno večji obseg. Ti nasveti veljajo v polni meri tudi za našo domovino, kjer se je vrgel velik del prebivalstva v vrtnec kupčevanja in prekupčevanja, s čemer ničesar ne producira, ampak le viša cene blagu, namesto da bi kopal zlato zaklade naše rodovitne zemlje.

radi izročitve akreditivnih pisem.

Nemški komunisti na Češkem so se konstituirali v smislu sklepov in pogojev drugega kongresa tretje internacionale kot komunistična stranka in se priključili brezpogojno in brez pridržkov komunistični internacionali.

Nov španski kabinet. Allnados Alazar je sestavil nov kabinet. Ministrstvo za zunanje stvari je prevzel mark De Lama.

Gospodarstvo.

SVETOVNA PRODUKCIJA SLADKORJA.

Beograjski »Trgovinski glasnik« priločuje zanimivo statistiko, ki kaže, kako je narasla produkcija sladkorja tekom zadnjih dveh let. Nemčija je producirala v sezoni 1920/1921 1.090.000 ton sladkorja, dočim v sezoni 1919/1920 je 739.508 ton. Češka je producirala v letu 1920/1921 700.000 ton, v letu 1919/20 pa samo 489.366 ton. Avstrija 10.000 (v letu 1919/20 5132). Madžarska 25.000 (8000). Poljska 200.000 (140 tisoč). Francija 325.000 (172.000). Belgija 250.000 (147.000). Holandska 310.000 (239.000). Rusija in Ukrajina 59.000 (87.000). Vse ostale države skupaj so producirale v sezoni 1920/1921 okoli 735.000 ton proti 697.318 tonam v sezoni 1919/1920. Z izjemo Rusije, kjer je produkcija sladkorja vsled neurejenih političnih razmer naza vala, so vse ostale države pridelale v letošnji sezoni neprimerno več sladkorja kakor v lanskem. V splošnem se je povišala svetovna produkcija sladkorja za približno en milijon ton.

★

OBČNI ZBOR GREMIJA TRGOVCEV V LJUBLJANI.

V nedeljo dopoldne se je vršil v »Mestnem domu« v Ljubljani redni občni zbor ljubljanskega trgovskega gremija. Občni zbor je otvoril načelnik g. Kostevc, ki je pozdravil zastopnika ministrstva trgovine in industrije dr. Murnika ter podal kratek pregled najvažnejših zadev, s katerimi se je gremij pečal do zadnjega občnega zbora. Tajnik g. Svetlin je prečital za njim zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bil sprejet. G. Svetlin je podal nato izčrpno poročilo o delovanju gremija v letu 1920. Gremij je imel več anket o raznih aktualnih gospodarskih vprašanjih ter je v mnogih zadevah tudi v Beogradu uspešno interveniral. Gremij je vedno in povsod ščitil trgovske interese ter je mnogokrat dosegel lepe uspehe. Med drugim je otvoril gremij tudi šolo za trgovske vajence, katero obiskuje 92 vajencev in 68 vajenk. Gremij je imel lani 1211 članov. — K debati se je oglasil kot zastopnik malih trgovcev in branjecev g. Lauter, ter protestiral proti temu, da gremij ni dovolil kramarjem lastne organizacije in da ti tudi niso v odboru zastopani, tako da nimajo nikjer zaslombe.

Stroški gremija za leto 1920, znašajo 143.938,72 K, dohodki pa 144.276,22 K. Premoženjsko stanje 31. decembra 1920 je bilo 110.208,16 kron. Proračun za leto 1921, izkazuje 129.070 K stroškov in 27.500 K dohodkov. Primanjkljaj znaša torej 101.570 K.

Pri slučajnosrih se je sklenilo zvišati običajno podporo trgovskemu društvu »Merkur« od 1000 na 2000 K. Prečital se je dopis »Društva jugoslovanskih dobrovoljcev«, ki zahteva, naj trdke dopisujejo le v slovenskem jeziku. G. Čuden je vprašal, zakaj ne izhaja »Trgovski list« kot dnevnik. Urednik »Trgovskega lista« g. Kastelic je na to izjavil, da to vsled velikih stroškov in tehničnih

ovir za sedaj še ne gre, vendar pa bo mogoče, če bodo trgovci list podpirali, da začne s 1. januarjem 1922 izhajati kot dnevnik. Nato je pristavil trgovsko-obrtno zbornico g. Mohorič razložil zborovalcem veliko potrebo direktne zveze Slovenije z morjem. Najboljši načrt da je železnica Kočevje-Brod-Moravice, ki bi bila tudi v strateškem oziru najprikladnejša. Izvajanja g. Mohorič so sprejeli zborovalci z odobravanjem. — Ob pol 12. je g. načelnik zaključil zborovanje.

★

+ Zamenjava 10 kronske bankovcev. Službeno se poroča, da se bo zamenjava markiranih 10 kronske bankovcev začela v nekaj dnevih. Zamenjava eno in dvokronskih bankovcev pa se bo začela, čim odobri vlada ukrepe, ki so potrebni pri zamenjavi.

+ Glavna carinarnica II. reda v Borovnici je dne 2. t. m. v polnem obsegu začela uradovati na kolodvoru v Rakeku.

+ Nova tvornica za živila. V Smarču pri Kamniku se snuje delniška družba »Triglava«, ki bo ustanovila tvornico za žito, kavo, kavine surogate, marmelado, testenine ter konzerve sadja in zelenjave. I. niška glavica znaša 400.000 kron.

+ Razširjenje tvornice za kekse in suhor v Rogaški Slatini. Tvornica za kekse in suhor v Rogaški Slatini je razširila obrat, ter si nabavila najmoderneje stroje za izdelavo keksov. Sedaj se bo lahko proizvajalo dnevno 2000 kg keksov.

+ Slaba letina se obeta na Murskem polju. Ozimna kmetje zelo slabo. Posebno rž, ki je bila pozneje sejana, je zima skraj popoila vzele.

+ Prosti izvoz kuponov a. o. papirjev. Generalna direkcija državnih dolgov lavlja, da je po sklepu finančnega ministrstva prost iznos kuponov zastavnih pisem Avstro-ogrskih banke in kuponov drugih državnih in privatnih vrednostnih papirjev bivše Avstro-ogrskih monarhije.

— Zvišanje tarif za simptomske ekspres. Od 1. t. m. so naše železnice zvišale tarife za potnike in prilagoje simptomske orient ekspresa. Od tega dne je vozni listek iz Beograda v Trst, Milan, Lausanne ali Pariz za 74 frankov dražji.

+ Propoved zvišanja cen piva v Sarajevu. Sarajevski urad za pobiranje dajate je prepovedal tamošnji pivovarji zvišati cene piva. Tudi gostilničarji je morajo prodajati po dosedanjih cenah, in sicer čašo po 3 K, vrček pa 6 K.

+ Čepitni tečaj za vinogradnike. V 3. tretki, 31. t. m. prirediti višji vinarski nazornik g. B. Skaliček pri državni tržnici v Brslinu pri Novem mestu enodnevni tečaj v celjenju in stratificiranju ameriških trt. Radi velike važnosti tega dela za vinogradnike in tretjarje se priporoča obilna udeležba.

+ Avstrijska potreba moke za l. 1921. Avstrijska zaloga moke zadostuje samo do aprila. Za drugi del leta si bo dobavila en del na kredit, ki je odobren od Zedinjenih držav in anante, drugi del pa si bo morala dobaviti iz drugih držav, posebno iz naše države in Romanske. Avstrija bo potrebovala okoli 160.000 ton fine moke in 40.000 ton koruze. Za to bo morala plačati po današnjih cenah okoli 10 milijard avstrijskih kron.

+ Češkoslovaška znižala izvozne carine. Iz Prage se poroča, da namerava češkoslovaška vlada znižati izvozne carine za 10%, za nekatero blago celo za 12%.

Začetek pomladi.

Moj oče, ki je danes že star mož, mi je vsako pomlad znova pripovedoval pomladansko zgodbo svojega očeta, ki se je seveda že zdavnaj preselil v »nepovratni kraj«.

Bilo je v marcu, natančno dne 12. marca, svetega Gregorja dan. — Travniki so bili že zeleni, živina se je že pasla po zelenih pašnikih, celo drevje je že pognalo brstje, iz katerega so se že pomaljšali mladi svetlo zeleni lističi. Moj stari oče, mlad pastirček, je pasel krave in je po stari pastirski šegi in navadi splezal na mlado zelenečo brezo ter se je v pastirski prešernosti gugal na veji. Kar pride po poti mimo star berač, se ustavi pod brezo in se zagleda v gugajočega se pastirčka, veselo prepevajočega v smejoči se pomladanski dan. Tedaj pa potegne meni nič tebi nič svojo dolgo palico, zavilni in oplazi pastirja z vso silo po hrbtu, da mu je pesem v trenutku zamrla. »Na, da si boš zapomnil, kdaj si se na svetega Gregorja dan gugal na zeleni brezi!«

In res si je zapomnil stari oče, tako zapomnil, da tudi moj oče ni pozabil in da še danes jaz pišem o tom.

Svetega Gregorja dan je namreč

vazen mejnik v kmetem koledarju; to je začetek pomladi, prvi pomladanski dan. Tako zgodnje pomladi, da bi bile že breze zelene, sicer mi ne pomnimo, ali da je o svetem Gregorju že pomlad v deželi, o tem vemo tudi v mestu že, ne le na kmetih.

Napačno je mnenje, da se pomlad začne šele z 21. marcem. Ta termin je vzet iz astronomije, kajti ta dan spada med one najmarkantnejše štiri točke solnčne poti, po kateri se vsa navidezna cesta razdeli na štiri oddelke, astronomsko pomlad, poletje, jesen in zimo. Ta dan stopi solnce v znamenje ovna, eno izmed dvanajstih ozvezdij ekliptike, to je solnčne ceste. To je oni dan, ko solnce na svojem potovanju od južnega povratnika k severnemu ravno prekorja ekvator, ko stoji nad njim v zenitu. Nahaja se zjutraj ob šestih, ko izhaja, ravno na vzhodni točki neba in kdor je tako nazadnjaški, da ne pozna orientacije svojega bivališča, naj se potruditi ta dan malo bolj zgodaj iz postelje, da vidi solnčni vzhod in si ob tej priliki na horizontu markira vzhodno točko. Takrat sta dan in noč enako dolga, to je torej pomladni ekvinokcij.

To vse je vzeto iz astronomije. Za našo prirodu pa je solnce že pred to dobo poslalo toliko toplote, da se

že giblje življenje iz zimskega spanja. Kmet, ki ji je najbližji in jo najbolje od nas opazuje, si je tudi za to vzbujanje prirode markiral gotove dneve, ki si jih je izbral seveda po svetnikih, svojem najzanesljivejšem koledarju. Sveti Valentin ima ključ do korenin, to je 14. februar; sveti Matija, led razbija, če ga ni, ga pa naredi, — to je 24. februar; sveti Gregor pa je kmetu prvi dan pomladi.

Tudi meteorologi so na strani kmeta v tem oziru, kajti tudi meteorologija ne vzame astronomskega mejnika za začetek vigradi, marveč, računa ves marec k pomladi, dočim prištevava ves december k zimi. Meteorološko vzeto so sedaj december, januar in februar zimski meseci, marec, april in maj pa pomladni; dalje seveda junij, julij in avgust poletni, ostali trije jesenski meseci. To je vsekakor mnogo bolj v skladu s spremembami v ozračju, na zemeljski površini, v živeči prirodi, kakor astronomska meja. Saj so vendar dnevi od 1. do 21. decembra bolj zimski ko od 1. do 21. marca.

Tako se sedaj meteorološko nahajamo že v pomladi od 1. marca, po kmetem koledarju vstopamo vanjo že 12. marca s svetim Gregorjem, po astronomsko pa bi morali čakati nanjo še do 21. marca.

Priroda sama pa se seveda za te umetne meje ne briga, in nam pride s pomladjo v deželo, kadar se ji zljubi, včasih preje, včasih pozneje.

—★—

Glasbeni razgled.

Na novo pojavljajoče se sile vedno jasneje prodirajo iz nazadnjastva veličastnih reprezentantov, ki si v svoji okostenelosti trudoma prizadevajo, da bi še vedno po pentli, svetlini in fraku cenili življenje in ga nadzorovali po listinah svojih starodavnih pravil. Kakor da čaka natura nanje, da se izobrazijo v sebi primeren pojav! Ali narava hodi po svoje, ne glede na privilegirane izvedence, ki bi imeli govoriti zadnjo besedo. Okoli nas je sicer še vedno zastarelosti dovolj in treba bo počakati, da še bolj dozori in nagnita od drevja odpade, vendar novo življenje raste.

Če pogledamo že samo v eno stran, zapazimo, da se Evropa presnavlja. Na muzikalnem polju je zadnje čase zrasla kopica revij, ki zastopajo rast novih moči. Da se omejimo na imena, so te revije sledeče: »Musikblätter des Anbruch« v Avstriji, »Internationale revija« v La rene musicale« v Franciji, »Molos«

v Nemčiji, »The Chesterian« na Angleskem in »The Musical Quarterly« v Ameriki.

»La revue musicale« je izdala zvezek v časten spomin umrlega Debussy-ja z obširno prilogo, v kateri je priloženo večje število kompozicij namjodnejše sorte.

Na Dunaju so si E. P. Tal & Co. postavili nalogo, izdati monografije (»Neue Musikblätter«) sodobnih glasbenih voditeljev. To se pravi, da pridejo na pravo mesto pravi

Moderna dela se proizvajajo vedno pogostje. Poleg koncertov, na katerih so se proizvajale skladbe francoskega komponista Maurice Ravela se je vršil na Dunaju koncert modernih, na katerem so bili poleg ravnar imenovanega komponista zastopani Skrijabin z eno »Sonato«, Arnold Schönberg s »Komorno simfonijo«, njegov učenec Alban Berg pa tudi z eno »Sonato«. Skladbe je prednašal E. Steuermann, imeniten interpret, ki je Schönbergovo simfonijo za klavir sam tudi priredil. V Berlinu se je vršil koncert Schrekerjevih učencev, na katerem se je med drugim igral tudi »Klavirski koncert« pianista Rosenstocka, ki je kakor poroča »La revue musicale«, prav solidno delo, kar je tudi verjetno.

—★—

Marj Kogoj.

Dnevne vesti.

— **Zalna manifestacija.** Velika zalna manifestacija vsled aneksije našega ozemlja po Italijanih se bo vršila v Ljubljani v nedeljo dne 20. t. m. Natančnejši spored se še pričoji. Vsa javnost in vse organizacije se že sedaj pozivljajo, naj se na ta dan vzdrže vseh zabav in veselja, la tako pokažemo svoje žalovanje. — Pozivljemo vsa društva, naj se po svojih delegatih udeležijo seje odbora za pripravljanje nedeljske zalne manifestacije. Seja se bo vršila v sredo dne 16. t. m. ob 20. v dvorani univerze v deželnem dvorcu. Tajništvo Jadranskega Zbora.

— **Za naše koroške brate.** Gospod nar. poslanec Brandner nas prost za objavo sledečih vrstic: Vsak dan se zglašajo pri meni koroški begunci s težkimi pritožbami. V zadnjem času je bilo odpuščenih večje število železniških delavcev na progi Kranj-Jesenice. Tudi razna privatna podjetja, ki se bomo z njimi drugače pomenoili, ako ne zaleže ta opomin, ne kažejo posebnih simpatij do koroških begunccev, pač pa zaposlujejo Nemce, tako, da se ti mnogokrat zdijo, kakor da bi bila naša podjetja v nemških rokah. Mislim da je odveč povdarjati, da nikakor ne gre, da bi koroški Sloveni, ki so se pri plebiscitu izpostavljali za Jugoslavijo in morali radi tega zapustiti svojo deželo, v času, ko je treba izvajati represalije, tavali brez čela in brez sredstev okoli v zasmeš našim represalijam, ki samo govorimo in pišemo o njih. Na Koroškem so vse naše delavce odpustili, pri čemur so se posebno odlikovali nemški socijalni demokrati, ki se na zunaj imenujejo internacionalne. Zato hodi prva naša brigada, da vse Nemce odpustimo iz služb. Ne zanašamo se vedno na vlado, temveč napravimo red sami, vsaj tam, kjer je to lahko mogoče. — Brandner, poslanec.

— **Pedrnost naših Kočevarjev** prekaša vse druge nemčurske klike pri nas. Dočim celo »Cillier Zeitung« priznava, da se gode Slovincem na Koroškem res krivice, pa kočevski listi »Genossenschaftler«, ki bi moral biti le strokovni list, trdi, da za te krivice in nasilstva ve le slovensko časopisje. V zadnji številki se je list tako drzno norčeval iz represalij in vladnih odredb, da je bil na dveh krajih konfisciran.

— **Za potovanje preko Špilja v Gorju Radgona** zahtevajo nemške oblasti za naše državljane iste potne listine in pristojbine, kakor za potovanje v notranjost Avstrije, a vendar potujejo naši ljudje iz lastne države v lastno državo. Nasprotno pa avstrijski državljani vstopajo neovirano v Gor. Radgona v vlak, se peljejo v Ljutomer, od tam pa potujejo po naši državi, kamor hočejo. Nihče jih ne vpraša za potne listine, nihče jim ne preišče prtljage. Carinski zakon določa v pasu 10 km na vsako stran meje posebne olajšave za osebni promet, toda teh določb se drži samo Jugoslavija. Čemu taka popustljivost?

— **Radgonski Nemci že preklinjajo Avstrijo** in svojega odrešenika dr. Kaminkera. Avstr. uprava je povedala uvaz večjih količin vina in sadjeva, tako da morajo Radgončani, ki imajo svoje vinograde in kleti v Jugoslaviji, le v steklenicah nositi svoje vino čez most. Mesto ima namreč svojo opekarno na naši strani, a avstrijska carina na opeko je tako visoka, da ne morejo Radgončani dobiti niti ene opeke iz lastne opekarnice.

— **Ali ni Novi sad v Jugoslaviji?** Pri nas smo prisilili nemške časopise, da rabijo domača krajevna imena. V Novem sadu izhajajoči »Deutsches Volksblatt« pa piše dosledno »Agram, Laibach« itd. — Ali do tja ne seže meja iz Beograda?

— **V kemični tovarni v Mostah** je kot narodski več vedno v službi koroški nemčur, ki je še 14 dni pred preobratom prepeval v pisarni slovensko govoriti. Pozneje se je potaknil ter se delal Slovenca, a nemčurska žbica se mu še vedno oglašala. Še pred 4 meseci je imenoval Srbe »Königsmörder«. Ko je tovarna nakazala neko svoto za pibistični fond, se je hudo razburil, češ, da se denar po nepotrebnem ven meče. Rej ko bi tudi z njim ravnali po koroškem receptu in zasedli njegovo mesto s kakim potrebnim koroškim beguncem?

— **Vsem Ciri-Metodovim podružnicam:** Vse podružnice uljudno prosimo, da v svojem okolišču revidirajo družbene nabiralnice. Določeno se je, da ogradimo večina nabiralnikov, ki postavljenih svojemu namenu. Nabiralniki reprezentirajo sedaj veliko večjavo in prav bi bilo, da se vsi nepokvarjeni leroče svojemu namenu ali pa se dru-

žbi vrnejo. Pokvarjene nabiralnice naj dajo podružnice popraviti in naj jih izroče potem onim, ki se obvežejo, da jih bodo delovano izpostavili. Ker ima družba s svojimi kulturnim delom sedaj veliko več stroškov, kakor pred vojno, pozivamo podružnice k novemu intenzivnemu delu.

— **Kmetiskim posestnikom.** Kakor lani, tako razpolaga tudi letos »Državna posredovalnica za deela« z večjim številom kmetiskih delavcev in poslov. Letos je tudi preskrbljeno vse potrebno, da pridejo isti k nam v čim največjem številu. Vsi, ki bi potrebovali takih poljskih delavskih moči, naj se obrnejo ustno ali pisмено na eno izmed podružnic državne posredovalnice za deela, ki se nahajajo v Ljubljani, Mariboru in Ptuj.

— **Praktikanti za drž. vinarstvo in sadjarstvo** šolo v Mariboru se sprejmejo v najkrajšem času. Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmetijski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti obiskujejo računsko in jezikovni pouk, drugače delajo praktično v vseh panogah šolskega gospodarstva pod strokovnim vodstvom. Za to dobivajo stanovanje in hrano brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1921—23 kot redni učenci. Priloge za sprejem praktikantov je postavljen ravateljstvu drž. vinarstva in sadjarstva šole v Mariboru do 20. t. m. s sledečimi prilogi: krstni list, domovnica, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško spričevalo in spričevalo o navedenosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pisмено.

— **Lovske kavičje — zapravljen.** Družici lovov pred in med vojno so morali zalagati kavičje pri davkarjih. Te kavičje so bile navadno last celih lovskih družb, toda odločilni faktorji pri davkarjih so kavičje enostavno podpisali za vojna posojila. Kdo bo nosil odgovornost, kdo povrne škodo?

— **Prometirali je na češki univerzi** dne 10. t. m. g. Pavel Janežič za doktorja vsega zdravilstva. Čestitamo!

— **Iz pošte prometne službe.** Od 3. marca dalje se vrši na progi Ljubljana—Rakek celokupni poštni promet začasno pod spremstvom uslužbenca pošt ur. na Rakeku. Dotični vlak odhaja z Rakeka ob 14.14, prihaja pa v Ljubljano ob 16.05; iz Ljubljane odhaja pa ob 18.20 ter prihaja na Rakek 20.23. Z imenovanima vlakoma so v poštni zvezi uradi Ljubljana I in Ljubljana 2 ter na drugi strani Presejce, Borovnica, Dornj Logatec (Horodisce, Rovte), ter Rakek (Planina, Urec in Cerknica). Cerknica ima z Ljubljano dnevno dve poštni zvezi: prvo čez Velike Lašce, drugo pa čez Rakek.

— **Razširjenje paketa in denarnega prometa.** Od 1. marca dalje sprejemajo poštne pakete in denarne pošiljke naslednji poštni uradi: Andrejevica, Berane, Bar, Vrpazar, Danilov grad, Kolašin, Nikšić, Podgorica, Rijeka, Stari Bar, Ulcinj, Cetinje in Njeguši; poštne nakaznice pa uradi: Andrejevica, Vrpazar, Danilov grad, Rileka, Stari Bar, Ulcinj in Njeguši.

— **Primorski orožniki iz Bosne in Albanije** se nam priključijo, da jih pošiljajo v najbolj divje gorate kraje, dasti so bili od doma vajeni milemu podneblju. Naj bi višje oblasti tudi to upoštevale.

— **Poniževalno pozdravljanje.** Naše blazništvo kažemo posebno z pozdravi, ki so nam ostali iz dobe grašdinske robove. »Sluga poniži« bi se v demokratični državi ne smel rabiti, a v Ljubljani celo bojišči sloji vse križem »slugarjo« na ulicah. Prosti državljani ne marajo biti sluga ne dejansko in ne v besedah.

— **Vojnih invalidov imamo v Jugoslaviji** okroglo 14.000, vojnih vdov 8000, vojnih sirot pa 17.000.

— **Edini nemški list, ki odločno obsoja protislovensko gonjo na Koroškem** je dosedaj »Marburger Zeitung«.

— **Društvo stanovanjski najemnikov** za Slovenijo naznani vsem interesentom, da je pričelo poslovati in da na podlagi od vlade potrjenih pravil zastopa vse interese svojih članov najemnikov in brezstanovalcev. Člane sprejema po sklepih odborov cel. Prijava sprejema blagajnik Podboj Karol, Ljubljana, Sv. Petra vojašnica sona 4 in tainik Pirc Ivan, Prisojna ulica 3—1, od 1. do 3. ure popoldne. Vpisnina znaša 1 K, članarina mesečno 2 K. Vse dopise je nasloviti na označena naslova.

— **Namesto venca na krsto dr. Ivana Oražna** je darovala rodbina Juraskova 50 kron Podpornemu društvu slepih v Ljubljani.

— **Kolesarska nadloga.** Helena Kovač 84 letna užitarica iz Trzin, je šla v nedeljo jutraj v cerkev. Za njo pa je pridvil nek neznan kolesar in jo povozil. Pri padcu se je precej resno poškodovala. Kolesar je izginil dalje, ženko pa so morali spraviti v ljubljansko bolnico.

— **Aretiran tat.** 26 letni knjigovez Fr. Kržen iz Kroke je bil na cesti v Dravtiah aretiran, ko je nosil konjsko odejo, beli altarni prt, dva ženska predpasnika in športno čepico. Po daljšem tavanju je priznal, da

je vzel konjsko odejo pri Figovcu, altarni prt v frančiškanski cerkvi, predpasnika in čepico pa nekje na Viču.

— **Vojaški begunci.** Vojaške oblasti iščejo 20 letnega Janeza Bazeja iz Cerkelj pri Kranju in 22 letnega Janeza Oerjoviča iz Vel. Obrežja pri Brezicah. Prvi je pobegnil od 14. pešpuka v Podgorici, drugi pa od timočkega art. puka.

— **Dva nevarna tatova.** Pred dobrim mesecem je bilo v Žalcu vloženo v Vizoviškovo trgovino, ter odnešeno raznega manufakturnega blaga za 182.000 K. Tatvine sta sumljiva 42 letni pekovski pomočnik Ivan (Fric) Gregorec iz Gotovelj in 31 letni Matija Zemljč iz Boračove pri Gor. Radgoni. Gregorec je velik, suh, pristrizanih brk ter hodi okoli pekov za delo povpraševati, da dobi darilo. Zemljč je izdaja za rudarja, mehanika ali ključavničarja, je velike močne postave in pristrizanih brk.

Ljubljana.

— **Skupščina ljubljanske akademске omladine** v svrhu volitve delegatov za kongres v Pragi se vrši danes, 15. t. m., ob 20. v mali dvorani Narodnega doma. Akademiki se pozivljajo, da se udeležijo skupščine polnoštevilno.

— **Protestni shod proti kulturnemu boju**, ki ga je sklicala SLS v nedeljo v Union, se je vršil ob precejšnji udeležbi. Policija se je izkazala to pot zelo energična in je vsakogar, ki je hotel zborovanje motiti, takoj iztirala. Vendar pa policija ni mogla preprečiti izgrede po končanem zborovanju zunaj na ulici. Zlasti v Dalmatinovi ulici bi bilo kmalu prišlo do vsestranskega pretepa, da ni ponovno energično nastopila policija. Govorniki na zborovanju Smodej, dr. Gosar in Borec so vsled energičnega nastopa policije lahko mirno govorili. Prvi in zadnji sta bila še precej zmerna, dočim je dr. Gosar neparlamentarno napadel Sokolstvo. Na zborovanju so bile sprejete resolucije, v katerih se med drugim protestira proti temu, da bi se uvedla v Šol vzgoja brez vere. Protestira proti vklepanju katoliške cerkve v okove kancelarparagrafov in podobnih določb. Odločno se odklanja rešitev šolskega vprašanja v ustavnem odseku. Resolucija protestira tudi proti naredbi ministra Pribečevića, s katero se uvaža Sokolstvo v šole.

— **Splošna gospodarska zadruga** za Slovenijo, prodajalna v Ljubljani, Gospodarska cesta št. 2 nudi za praznike svojim članom najnižnjo banjško moko za pecivo po 16.80 K, za kuhno po 15.80 K, dobro krušno moko po 14 K, belo aldovo moko po 17 K, rženo belo moko po 13.50 K, prvovrstne izluščene lesnike po 84 K, rozine po 76 K, cvebe po 40 K, fino rožičevo moko za police po 24 K, prvovrsten trčan med po 60 K, drugovrsten po 40 K. Poleg tega ima razno drugo specialno blago po najnižjih cenah. Za Velikonoč fino prekajeno šunko po 49 K, prekajeno domačo slanino po 50 K, dobro namazano vino po 24 K litr. Novi člani se sprejemajo vsak dan od 8. do 12. in 2. do 5. ure. Dolež znaša 50 K, vpisnina 4 K. Jamči se v dvojnem deležem. Člane pravi v njihovem interesu, da pri nakupovanju prinesejo s seboj nakupno knjižico.

— **Prašenje raz oken na ulice** se je v Ljubljani nekoliko preveč udomačilo. Iztapajajo se obleke, blazine, ponekod pa kar stigaio blato s čevljev na glave pasantom. Na nekem balkonu v Dalmatinovi ulici so nedavno iztrikavali matroce, da so stenice padale na mimoidoče. Naj bi vendar policijska oblast z vso strogostjo nastopila!

— **Izpuščeno in najdeno.** V drugi polovici m. m. so bile pri polic. ravateljstvu prijavljene sledeče izgube: 8 denarjev z vsebino 25—27.000 K, 1 damska srebrna zapestna ura z usnjato zapestnico, 1 zlat uhin z veliko belo korajlo, 1 srebrna damska verižica, 4 otroške slike, 1 listnica s srednjo vsoto denarja, 3 usnjate ročne torbice z vsebino 20 do 300 K, 1 zlata zapestnica, 1 ček na Kredni zavod. — V isti dobi so bile najdene sledeče reči: 1 hrulnina knjižica, 1 modra koverta s poštno polončico in srednjo vsoto denarja, 1 molitvenik, 1 štrona bele volne, 1 ključ, 2 denarjici z majhno vsoto denarja, 1 dolga železna veriga, 1 zlata zapestnica, 1 sivi kunec, več bankovcev v skupni vrednosti 452 K, — V železniških vozovih so našli: 1 sliko, 1 šal, 1 prazno staro torbo, 2 palici in 1 dežnik.

— **Padel po stopnicah.** Mohar Rudolf, pos. sin iz Zelen jame 127, je šel po stopnicah. Pri tem pa mu je spodrsnilo in je padel ter si zvil levo roko v rami.

— **Policjska kronika.** Za zadnje nedelje je bilo podanih 30 policijskih ovadb, in sicer 18 zaradi cestno policijskega reda, 4 zaradi pijanstva in kalenja nočnega mira, 4 zaradi paslega kontumaca, 1 poročilo zaradi prekrščenja policijske ure in 3 razna poročila.

— **K vltom v trgovino Švab in Blizjak.** Kakor smo že na kratko poročali, je v noči 14. t. m. policija preprečila veliko tatvino pri omenjeni trgovci. Stražnik Č. je ob pol 3. uri jutraj zasiljal v trgovini sumljiv ropot. Prišedši bliže, je videl vrata odprta,

obenem pa je zapazil tudi nekega okrog 20 let starega možkega, ki je nesel po Dvornem nasipu veliko balo. Na stražnikov klic je mož balo izpustil ter zbežal proti Jurčičevemu trgu. Istočasno sta stekla po Dvornem nasipu še dva možka ter izginila. Na Dvornem nasipu so pozneje našli 14 bal blaga v vrednosti 80.000 K, ki je bilo vzeto iz omenjene trgovine. Tatovi so pustili svoj ključ v vratih.

— **Volovska glava ukradena.** Mesarji Jos. Seidlu v Šiški je nekdo v soboto ponoči odnesel iz klavnice volovsko glavo.

— **Klobuk je izgubil** nekdo pri nedeljskih izgrelih pred Unionom. Kdor ga pogreša, naj pride ponj v uredništvo Jugoslavije.

Maribor.

— **Stari dravski most.** V jeseni lanskega leta je bil razpisn natečaj za odstranitev starega dravskega mostu, ki se ne uporablja več. Treba bi bilo vedeti, kaj je vzrok, da se podiranje mostu še ni pričelo. Ako so pogoji za prevzete dela bili nesprejemljivi, bodo merodajni činitelji pač morali razmišljati o načinu, kako naj se most vendar odstrani.

— **Prememba posesti.** Kakor se čuje, je mariborski grad kupila od dosedanjega lastnika Twickla Gospodarska banka za dva milijona kron.

— **Dražbena oddaja.** Mariborska pučkovska okružna komanda razpisuje za 23. t. m. ob devetih dopoldne ustno licitacijo za prodajo raznega materiala kakor vrec, sodov, pločevinastih posod, stekla itd. v skladišču južne železnice na glavnem kolodvoru. Kavcija znaša 10% ponudbene cene.

— **Izlet v Strnišče** priredi na velikonočni ponedeljek delavska izobraževalna zveza »Svoboda« iz Maribora, ker prirede v Strnišču primorski begunci veliko veselico z gledališko predstavo. Ako se prijavi dovolj udeležencev, priredi se poseben vlak.

— **Obsojen slepar.** Na mesec dni zapora je bil obsojen Josip Kučar iz Tinj, ker je v Pintarjevi trgovini v Slovenski Bistrici ogoljufal blagajničarko za 1000 K. Nakupil je namreč za 1100 K blaga. Dobil je listek, s katerim bi moral plačati pri blagajni. V ugodnem trenutku pa je prvo enotko zbrisal in plačal samo 100 K. Pri večerni reviziji so prišli slepariji na sled in so se slučajno spomnili tudi na možakarja, katerega so takol priporočili sodniji.

Celje.

— **Cene mesa.** Odkar obstoja izvoz živine preko meje naše države, doživljamo redno, da smo mi doma deležni najslabšega mesa, po 30 K kg, ker se prvovrstno meso izvaža. Vem dobro, da se izvoz ne da zabraniti, menimo pa, da je dolžnost naših mesarjev, da svojih konsumentov ne izrabljajo do skrajnosti. Vse ima svoje meje. Težko se plačuje 30 K kg mesa; če pa že moramo plačati, pa tudi težavemo, da se nam da, kar je uradno prepisano. Anarhija, kakršna je v tem oziru v Celju, kriči po najstrožji remeduri.

— **Celjski Sokol** je ob priliki Mišičevega dne, prirejenega 27. m. m. v veliki dvorani Narodnega doma, vpisal pokojnega vojvode v Jugoslovansko matico in ji plača v ta namen 2000 K. — Namesto venca na grob umrlega staroste Saveza dr. Oražna je podaril Jugoslovanski sokolski matiči 500 kron.

— **Občni zbor Dilaškega podpornega društva** v Celju se je vršil pred nekaj dnevi. Profesor P. Jeršinovič je poročal o potrditvi premenjenih društvenih pravil in o prevzetju pomoženja bivšega »Unterstützungsverelna«. O. dr. Vrecko je poročal o blagajniškem stanju in g. prof. Reich o nabavi knjig. Društvo rabi v bližnji bodočnosti obilo podpore, da zamore nabaviti knjige za revne dijake. Izvoljen je bil stari odbor.

— **Nekoliko več obzirnosti.** V opodanskih urah, ko je večina vse na ulici, se pometajo ulice tako, da se vzdigujejo cele megle prahu. Svoj čas se je v tem oziru zelo strogo gledalo na red in so pometači ulice dobro naškopili z vodo. Čas bi menda že bil, da bi se vsaj v teh, lahko rečemo malenkostnih zadevah, povrnili v redne razmere.

— **Bivši brivski salon** Josipa Biančija v Aleksandrovici ulici je kupil trgovec Franc Rozman in odpre v njem manufakturno trgovino.

— **Izpred celjske porote.** Zaradi tatvine se je v petek zagovarjal Anton Cveteršnik. Kradel je v okolici Celja obleko in razne stvari, med temi tudi eno kravo. Obsojen je bil na tri in pol leta težke ječe. — Istega dne se je zagovarjal zaradi uboja Martin Lubej, ki je v Svetelki pri Dramljah z nožem razparal dne 20. ebr. t. l. gostilničarju Francu Šolinar v propiru trebuh, da je isti, vsled zadobljene poškodbe v Celjski javni bolnici umrl. Prejel je za svoje dejanje 4 leta tožke ječe. — V soboto so se zagovarjali radi raznih tatvin v Trbovljah in okolici Janez Hlajš, Edvard Kannar in Franc Arnshek. Dobili je Hlajš eno leto ječe, ostala dva pa sta bila oproščena. — Kot zadnji slučaj se obravnava proti dr. Al. Bratkoviču in tov. iz Slovenjgradca, ki pa, ko to pišemo, še ni končana.

Koroško.

— **Nemci prorokujejo Avstriji** pomol. Klobučar Bürger v Velikovu se je nedavno bahal napram nekemu slovenskemu kmetu, da je v Avstriji vse ceneje kot v Jugoslaviji, ker država doplačuje k življem po 60 milijonov dnevno. Ko je kmet vprašal, kdo bo te milijone povrnil, se je Bürger odrezal: »Oh, nihče, država napravi bankrot, pa bo vse plačano!«

Sport in turiztika.

— **Otvoritev nogometne sezone.** Na prostoru S. K. Ilirije pred drž. kolodvorom se vrši na praznik 19. t. m. kot prva tekna letošnje sezone tekma Ilirija : Rapid. Maribor. V nedeljo 20. t. m. igra nadalje Ilirija rez proti Hermesu, Ljubljana in Ilirija I revans lgro proti Rapidu.

— **Sestanek nogometne sekcije S. K. Ilirije** se vrši v torek 17. t. m. ob 20. ur pri Petanu. Udeležba obvezna za vse nogometaše Ilirije.

Gledališče in glasba.

— **Repertoar ljubljanskega gledališča.** Drama: Torek, 15. (zaprto). Sreda, 16. »Golgota«, (A). Četrtek, 17. »Razvalina življenja«, ob znanih cenah (Izven). Petek, 18. »Balka o volku«, (A). — Opera: Torek, 15. »Tosca«, (A). Sreda, 16. (zaprto). Četrtek, 17. »Zlatorog«, (C). Petek, 18. »Thaise«, (D).

— **Koncert violinske virtuozinje de Bartfeldove.** 22. t. m. bo imelo ljubljansko občinstvo priliko slišati v opornem gledališču violinsko virtuozinjo dgč. Amelijo de Bartfeldovo. Njeni koncerti, katere je dosedaj proizvajala že po vseh večjih mestih, kakor v Pragi, Budjericah, Zagrebu, Berlina, Draždnih itd., so bili tako od strani kritike, kakor tudi od strani umetnost ljubdečega občinstva, najbolje sprejeti. Vspored s katerim se slavna virtuozinja predstavi ljubljanskemu občinstvu, je izbran in nam ime nako kakor Smetana, Dvořak, Orleg, Wieniawski, Sarasate itd., obetajo gotovo kar največji užitek. Natančen spored se objavljamo. Predprodaja vstopnic od 17. t. m. pri blagajni opernega gledališča ob navadnih opernih cenah.

— **Pevski zbor Glasbene Matice.** Vsled Bachovega »Pasijona« pevška vaja v torek odpade. Prihodnja vaja se vrši v petek, 18. t. m. za ženski zbor ob 6. za moški zbor ob 8. zvečer. Nadaljne pevške vaje se bodo redno vršile vsak torek in petek in sicer za ženski zbor ob 6. za moški zbor ob 8. zvečer.

Pokrajina.

— **Iz Mislinke doline** se nam poroča, da se nahaja sedaj v Gradcu iz Jugoslavije pobegli Franc Pungersček iz Pameč pri Slovenjgradcu. Pungersček je prodal svoje posestvo nekemu Fricu Karničniku v Slovenjgradcu za 1.000.000 kron. Kakor slišimo, se baje radi tega posestva nahaja Karničnik v celjskih zaporih. Ni nam znano, kaj tiči za to kupčijo vemo pač, da je Pungersček bil strasten nemškutar, ki je med vojno in pozneje v Jugoslaviji sovražil vse, kar je slovenskega in delal na to, da bi prišli naši kraji pod Avstrijo. O priliki nesrečnih dogodkov meseca maja 1919 na Koroškem se je takoj pridružil nemškim četam in z nemškimi vojaki hodil po slovenskih vaseh spljumarit in rekviriral municijo, katero so ostili jugoslovanski vojaki. Od jugoslovanske uprave je bil obsojen in še ima danes odsedeti 7 mesecev zapora. Ko je slutil, da bo treba ta zapor nastopiti, je iskal kupca na svoje posestvo na vseh straneh in končno posestvo dobro prodal ter jo odkuril v Avstrijo. Merodajne oblasti namesto da bi bile Pungerska zapre, so začele preganjati kupca Karničnika, dr. Bratkoviča ter Lobeja, ki so pogodbo pisali in jo podpisali Pungersček sedaj v Gradcu zapravlja denar, udriha črez Jugoslavijo in išče Slovence, ki pridejo po opravih v Gradec, jih napada in hujska nemsko druhal in oblasti na nje. Prod kratkim je bil v Gradcu z. Jakob Vrecko, katerega je nahrušili: »Winmscher Hund, diesen jugoslawischen Hund muss man einsperren« itd. Ko je bil iz Prilja g. Murko v Gradcu je nahajal ljudstvo in policijo na njega, da je komaj odnesel življenje. G. Murko ima od Pungerska terjati večjo svoto in ko je prišel v Gradec in ga prošil, naj mu izplača, ga je začel pretepati in zmerjati. Proti jugoslovanskim sodnikom, posebno proti državnemu pravniku v Celju Pungersček strašno zabavlja, ker je bil obsojen radi streljanja na Slovence na 7 mesecev ječe. Pungersček pravi, ako bi katerega v Avstriji sprocal, ga takol ustroil, Tistih 7 mesecev naj obsedi državni pravnik sam, češ on (Pungersček) je že v naročju blažene Avstrije, ki ga štiti. O Pungersku bi se lahko napisala cela knjiga lamparj proti naši državi, kar bi pač naše oblasti morale upoštevati. — Popotnik.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

A. K. Green:

Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

To je pomoglo. Ključ se je obrnil v ključavnicu, in njen obraz se je pojavil iz za vrat. Doktor je videl z začudenjem, da je v sobi tema.

Takoj pridem ven, je dejala smehljaje; odleglo mi je nekoliko. Daj mi ostati pri tebi, dokler si povsem ne opomoreš.

Stopila je k njemu na hodnik. Ako mi dovoliš le še deset minut počitka in samote, je rekla, bom spet toliko boljša, da bom mogla dobi. Prosim, pusti me dotlej samo.

Doktor bi bil pač lahko ostal in uveljavil svoje nove pravice, toda njenemu prosečnemu pogledu se ni mogel upirati. Po dveh, treh besedah, s katerimi jo je skušal obodriti, je odšel. Nič kaj ga ni mikalo, da bi se vrnil med svate; že je bil na poti v svojo sobo, da bi se preoblekel, ko je stopil k njemu služabnik, ki ga je bila poslala gospa vprašati kako je z Marjeto.

Oprostite, gospod doktor, ali so mlada gospa v svoji sobi?

Kaj pa je? Zdaj je ne sme nihče motiti.

Hotel sem jim le povedati zaradi Marjete. Izkazalo se je, da je splon ni doma; takoj po večerji je odšla brez dovoljenja. Gotovo je mislila, da je nihče ne pogreši. Toda oskrbnica, gospa Fentonova, vidi in sliši vse, in —

Potemtakem je sploh ni bilo tu, ko smo slišali krik? ga je prekinil doktor.

Ne; ali Peter pravi — šel je namreč baš takrat po stopnicah — da se je slišal krik iz sobe mlade gospe. Moral se je zmotiti, saj vendar vemo, da ni bilo tam nikogar.

Ali ni bila v sobi nekakšna modistka ali šivilja? Videl sem jo, ko je vstopila.

Mogoče, ali potem je spet odšla; zakaj gospodična — hotel sem reči, gospa doktorjeva — je zaklenila vrata za seboj, ko je šla k poroki. Stal sem tu na mostovžu in videl na lastne oči; morda se spominjate tudi vi, gospod doktor.

In res je Kameron pomnil, čeprav se mu okolnost ni zdela v tistem trenutku bogve kako važna. Da bi skril pred služabnikom svojo osuplost, ga je odsvolil in hotel baš stopiti v svojo sobo, ko je začul iz za hriba ženin glas. Naglo se je obrnil in videl, da

prihaja k njemu; pajčolan in rokavice je bila odložila.

Izprenemila sem svoj sklep, je dejala, doteknivi se s prsti njegove roke. Prosim te, nikariva se več ne vračajva h gostom! Bilo bi pač nepotrebno; le poslušaj jih, kako dobro se zabavajo brez naju. Ako ti je prav, se odpeljava takoj; ne morem ti povedati, kako si želim odtod. Kaj ne, da mi uslišiš prošnjo?

Njen pogled je moledoval še nujneje od njenih besed. Kameron si ni vedel razložiti nepričakovane zahteve in se je nehote obotavljal z odgovorom.

Kaj ne, popeljeva se v Washington? je nadaljevala. Pot do Jersey City je dolga in naju sili itak, da se odpraviva zgodaj.

Uvidel je, da bo tako najbolje. Ako misliš, je odgovoril, pa pojdiva, magari takoj.

Oddehnila se je globoko. Kako si dober! je vzklila s prisrčnim glasom. Samo popotno obleko vržem nase, pa pridem k tebi. Čakaj me v svoji sobi; mamu pokličeva, ko bova oba gotova. Prijazno mu je mahnila z roko in stekla k sobi, ne da bi pazila na krasno vlečko svoje poročne obleke.

Pogled, s katerim ji je sledil zdravnik, je bil sicer mračan, a vendar poln nežnega čuvstva. Kaj za to, če mu je bilo njeno bistvo za zdaj še nepojmljivo? Očaralo ga je bilo tako, da si ni več mogel misliti življenja brez njenih pogledov in njene govornice. Bolelo ga je, da jo vidi tretji — in vendar, mari je ni delala baš bolezen manj ponosne in nedostopne?

Kmalu potem, ko je bila izginila v svojo sobo, jo je spet zagledal, kako se je prikradla na hodnik, ozrla se skrbno na vse strani ter smuknila nato s klobukom, potno obleko in torbico v roki naglo v sosednjo izbo. Spomnil se je, da se mora tudi on preobleči; toda nekaj ga je spravilo v zadrego. Vse je bil pustil doma, denar in kovčeg, in tudi voza ni imel, ker se je bil pripeljal z železnice. Preostajalo mu ni drugega, nego prositi gospo Gretorexovo, naj ukaže napreči zanj.

To je bilo sicer neprijetno, ali vendar le neznatnost v primeri z vsem strahom in neupodobnostjo, ki so ležale za njim. Ko je gospa slišala, da je primoran odpotovati s soprogo prej, nego je bil namenjen, in prosi voza, je prišla osebno. Po mnogih ugovorih je nazadnje ustregla njegovi želji, dasi nikakor ni bila zado-

voljna s tako nenadno izpremenco načrta. Pripomnila bi bila gotovo še marsikaj, da se ni pojavila Genovefa v popotni obleki ter ju zmotila v razgovoru. Začudila se je, ko je videla moža in mater skupaj, in osuplo postavila torbo na tla. Kmalu pa se je obvladala ter pristopila z brezskrbnim obrazom.

Skoda je, mama, da morava tako naglo odtod, je dejala; saj veš, da bi rada še ostala med vami. Ali ti isti krik me je preplašil tako silno, da se še zdaj ne morem pomiriti. Rajša odpotujem, dokler se čutim še pri močeh. Oprosti naju, prosim — saj se vidimo itak kmalu.

Gospa Gretorexova ni odgovorila; ukvarjala se je s hčerino obleko.

Se nikoli ti ni pristojala obleka oljčne barve tako imenitno, je rekla nato, ko se je Genovefa nejevoljno odvrnila. Nova šivilja je res zelo spretna; vse, kar je napravila, se prilega kakor ulito. Niti madame Duboiseva ne bi znala bolje. Lepšo postavbo imaš in zdiš se dosti stasitejša in polnejša nego drugače. Res, s to obleko sem jako zadovoljna.

Mlada žena je zardela, kakor bi takšna ženska ničemurnost, zlasti pa še v trenutku slovesa, nikakor ne bila po njenem vkusu. Toda odgovorila ni niti besede, samo ustnice je podala materi v poljub, s tisto hlačno in ceremonijalno kretnjo, ki je bila Kameronu že znana. Do svidenja, mama, je zamrmrala, pozdravi mi tudi papana. Jaz — a kje je Peter? Potrebujem ga, da mi zanesa kovčeg dol.

Peter pride takoj. Do svidenja, gospod zet. Vrnita se mi zdrava in vesela! je zaklicala gospa Gretorexova ter jima mahnila z roko, češ, naj le gresta. Ali mlada žena se je obotavljala.

Počakati hočem tu, da pojde Peter po kovčeg, je rekla in ostala pri svojem sklepu, dasi je soprogo nujno prosil, naj gresta zdaj, ko je baš malo ljudstva v veži. Ko je Peter prišel, je šla z njim sama v sobo, pokazala mu kovčeg, ki je stal že pripravljen tik za durmi, ter gledala, ko ga je nesel ven.

Le kje so služkinje? je dejala nejevoljno gospa Gretorexova. Sama bom morala zakleniti svojo sobo. (Dalle prth.)

Troite na revmatizmu in gihličnih bolečinah? Vdrnenie s pravim Felleriem Elza-fluidom te takorekč dobrodeino! 6 dvoinatih ali 2 veliki

špecialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebel.

Rabite mlo - odvajajoče sredstvo? Fellerjeve prave Elza-kroglice izvršujejo svojo dolžnost! — 6 škatlic 18 K. — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 9 K. Želodec okrepčujoča švedska tintura 1 steklenica 20 K. — Omot in boštnina posebel, a naice-neie. Eugen V. Feller. Stubica donja. Elsa trz 252. Hrvatska. E.

Mali oglasi.**Proda se:**

KROMPIRJA

več vagonov jedilnega prvovrstnega za od-dati. „Columbia“, Maribor, Cvetlična ul. 8. 425

KLAVIR

dobro ohranjen se takoj po ceni proda. Vpraša se in na ogled, pri hišnici Maribor, Splanarska ul. št. 4. 430

50 VAG. ŽELEZNIŠKIH PRAGOV

hrastovih bukovih in borovih žaganih 260 krat 25 krat 15 cm se kupi. Ponudbe s ce-no naložene v vagon na Polach, Ljubljana Mestni trg 9. 431

CEPLJENE TRTE,

različnih čistih in rodovitnih mešanih sort ima po kron 4 komad prve vrste tudi amer-ikanskih korenjakov, in belo koreninjeno Smarnico, po nizki ceni posestnik Franc Horvat Mostje, pošta Juršinci, Ptuj. 408

CIGARETNI PAPIR

Olleschan pravi z vojakom in vodenim tiskom, Abadie, Gohub, Altesse. Vse vrste strošnice št. 2 in 3. Vence in šopke za ne-veste. Velikonočne in umetne razglednice. Svilen in krep papir, pismen papir v mapah kasetah in 100-100, Peresa, svinčnike, ra-dirke, kamenčke, tablice, kreda, pečami vo-sek, črnilo in vse v papirnatu stroko pripa-dajoče blago. Po solidni ceni razpošilja na debelo Urannus-Papirnica, Mestni trg 11. Ljubljana. 410

100 Odstotne sode „LUKAVAC“

v sodih po 50 in 100 kg v vseh količinah po 21 K franco Brod u-S. ter 120 odstotne sode more se dobiti pri Marku Balunoviču veletrgovcu Sarajevo. 415

VINOGRADNIKI POZOR!

Se imam več tisoč ukoreninjene šmaritce na prodaj kojo ni treba nikoli z galico škropiti (garant. 10 let). Tone Zagoršek, trtničar, Dornava, p. Moštanjec. 389

POSESTVA

v Sloveniji od 4 do 400 oravov, paromlin, tovarna, hotel, gostilne, vile, hiše se pro-dajo potom pisarne nepremičnin Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 368

MED (TRCAN)

najljepši namizni za pecivo, garantirano čebelni potanec kg a 50 K. Poštni zavoj 4 kg medu 240 K franco tam. Pošilja se po pošti in po železnici. A. Maček, čebelar, Vrhnika. 214

Kupi se:

SIFONSKE STEKLENICE

kompl. po 1 l. in 0.6 l nove in dobre stare kupi takoj: Ig. Paar, Jesenice. 424

Službe:

UCENEC

iz boljše kmečke hiše se sprejme v trgo-vino. Ferdo Škof, Mistrnje. 426

MLADENIC

24 let star, zmožen sloven. in nemščine si želi kakoršnekoli zaposlenosti. Ponudbe prosim pod „Lepa pisava“ na upravo Ju-goslavije. 428

IŠČE SE BOLJŠE DEKLE

k trem otrokom od 6 do 12 let, ki zna šivati in je vajena v posravljanju. Vpraša se Jo-sipina Kunc Ljubljana, Knafova ul. 4. I. nad. 414

GOSPODIČNA

slovenskega in nemškega jezika večša, išče službo v lekarno ali drogerijo kot blagaj-ničarka ali prodajalka prevzame tudi vsa defektna dela, v katerem ima večletno prakso. Naslov na upravnistvo 416

Razno:

TRGOVINA Z VSO OPRAVO,

v večjem prometnem kraju blizu kodovora, se da takoj v najem. Ponudbe pod „trgovina“ na upravnistvo lista. 427

KOMPANJONKO

iščem ki ima veselje do pekarske obrti in pri gospodinjstvu z glavico od 30 do 40 tisoč K, natančnejša poročila daje naslovnik. Pismene ponudbe s sliko. Naslov na uprav-nistvo pod „Kompanjonka“. 420

KOMPANJON

Sprejme se v dobro ideočo pekarno z glav-nico od 50-60.000 K. Kje pove upravnistvo lista. 421

SOLIDNA URADNICA

išče s 1. ali 15. aprilom mebljavano sobo, eventualno s hrano ako mogoče v bližini deželne vlade. Cenjene ponudbe prosil pod „Uradnica“ na upravo „Jugoslavije“ 411

Zenitne ponudbe

INTELENTEN MLADENIC

neomadeževane preteklosti izobražen v go-spodarstvu z večjim premoženjem želi zna-nja v svrhu ženitve z primerno gospodično Resne ponudbe se prošio na glavno pošto ležeče Maribor pod št. 30. 429

Za okrožje Lož ordinira

dr. Raznožnik

iz Velikih Lašč

vsak prvi in tretji ponedeljek v me-secu na Blokah ob 9. uri, na Bloški Polici ob 10. uri, v Ložu ob 11. uri.

ŠTAMPILJE

GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Katalog

Drojni koks

v vagonih za oddati. Pismene ponudbe na:

Prva mariborska tvornica briketov
družba z o. z.

Maribor, Grajski trg.

JURJEVO

terpentinovo čistilo za čevlje

razpošilja glavna zaloga

M. TREBAR

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6. Telefon 580.

Tapetniška in dekoracijska delavnica

Miroslav Zor,

Ljubljana, Kolodvorska ul. 39.

priporoča se v napravo novega in predelavo starega tapetniškega pohištva.

Podgane, miši, stenice in drugi mišes

pokončava z novimi povsem zanesljivi-mi sredstvi in popolnim uspehom

Oblastv. konees.

zavod za pokončevanje mišesa

Ljubljana, Stritarjeva u. 7/III

Sprichevala na razpolago.

Erjavec & Turk

„Pri zlati lopati“

trgovina z železnino

Valvazorjev trg št. 7

(nasproti križanske cerkve.)

Zaloga cementa in karbida.

Pred nakupom

naj si vsakdo

ogleda veliko

zalogo

jedilnega orodja, jeklenega in aluminijevga, potne košare, čev-jarskega orodja, rince in zapon za čevlje, sukanca, gumbov, ve-zenja in našivkov ter vse druge potrebšine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje pri

Josip Petelinc-u,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Največja izbira! Nizke cene! MA VELIKO IN MALO!

ODIX

Najboljša voda za usta. — Odstranjuje smjesta neugodan dah.

E. M. PENKALA i drug, Zagreb.

Fini emajllak,

lak za polituro, lak za pode, pristen kopallak, lak za železo, lak za usnje, lak za kočije in raznovrstni drugi laki fine ka-kovosti po nizkih cenah pri

IVO PREMRL

Ljubljana, Kolodvorska ul. 18.

Kino - poslovođa

je tudi državno izprašani kino-operateur z večletno prakso išče nameščenja. Nastop eventualno takoj. — Cenjene ponudbe pod št. „262“ na upravnistvo „Jugoslavije“.

NUDJAMO:

Čežij-ve, spone za kosu, okosnice; Nožev, vilice, žlice, lokote; Parfumi, brkcmaz, puder, briljantin Veziva, žipke, vrpce; Zbirance, stijen, naramnice; Brošev, prsteja, naušnice; Kopte, dugmeta, drukera; Olovake, pera, brisalke.

četke sve vrsti!

I svu ostatu galanterijsku i nirnberšku robu! Prodaja samo na veliko!

Braća Svježić, Zagreb

Telefon 23-44. Petrinjska ul. 5. Telefon 23-44.

Najlepše in najcenejše darilo za vsako priložnost

Moj zverinjak

knjižica našim mašim za zacavo in penk s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani:

v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8,

v Zvezni tiskarni, Starl trg 19, I.

Parna žaga Fran Ravnikar

mesni tesarski mojster

LJUBLJANA, Linhartova ulica šte. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Glavno zastopstvo Fockove tovarne

„Srna mila“

Ivan Ferlež, Celje, Narodni dom

Glavno zastopstvo za Stajersko, Koroško in Prekmurje.

Največji uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“.

Nadpaznik in paznik

se sprejmeta za manjši premogokop na Stajerskem. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in za-htevo plače je poslati na upravnistvo „Jugoslavije“ pod „Premogokop“. — Oglasijo se naj le iz-vežbani rudarji.

Priporočajte in razširjajte „Jugoslavijo“